

KANALIZACE PŘÍKOSICE – časté dotazy

Vážení spoluobčané,

Jak jsme slíbila, pokusím se odpovědět na vaše dotazy ohledně plánované kanalizace. Momentálně je není možné veřejně prodiskutovat, dovolte mi tedy, abych na ty nejčastější zareagovala aspoň takto. Pokud tu odpověď na to, co by vás zajímalo nenajdete, neváhejte mne kontaktovat.

Proč vůbec kanalizace?

O tom se rozepisují v Brousku – ten byl dán do tisku ještě před tím, než jsem přival dotazů obdržela, proto se omlouvám, že informace nejsou ucelené v jednom dokumentu. Tam se dozvíte i to, zda se na kanalizaci musíte připojit a co to dle současné legislativy bude obnášet, pokud se nepřipojíte.

Proč byla zvolená tlaková kanalizace a ne gravitační ?

Vždy, když je na výběr z více variant, najde si každý své pro a proti. To je naprosto přirozené. Někdo má známého v obci X, který má problémy s tlakovkou. Já mám známého ve stejné obci a ten je s ní naprosto spokojen. Jinde v obci mají gravitační kanalizaci a po 2 letech musí řešit propady v komunikaci a musí vynaložit nemalé finanční prostředky na jejich opravu. Jinde mají gravitaci a jsou nad míru spokojeni.

K tlakové kanalizaci se zastupitelé přiklonili již v roce 2019. Jak už víte z dopisu, který byl přiložen k situačním výkresům, jedním aspektem je finanční stránka věci – viz tabulka nákladů pro jednotlivé varianty z variantní studie z roku 2018. Náklady od té doby vzrostly, ale jako ukázka toho, zda se v horizontu 30ti let náklady na gravitační kanalizaci vrátí či ne, to stačí.

Gravitační kanalizace je považována za bezúdržbovou. V případě naší obce, která nemá pro gravitační řešení úplně ideální podmínky, by však bylo nutné zřídit 2-3 přečerpávací stanice, jejichž provoz také není úplně bezproblémový, je zde nutná výměna čerpadel atd. Znam obce, kde jsou nešťastní, že takovouto variantu zvolili. Ještě je nutno podotknout, že vybudování gravitační kanalizace bychom zlikvidovali i stávající smíšenou kanalizaci a bylo by nutné vybudovat novou kanalizaci dešťovou – takže do výkopů by se musely umístit 2 roury (tyto náklady ve studii nejsou uvedeny). V případě tlakové kanalizace by stávající kanalizace zůstala a fungovala by jako dešťová.

Celkové náklady během 30 let vložené do likvidace odpadních vod v obci Příkosice									
Varianta	Způsob odkanalizování	Způsob čištění	Počáteční investiční náklady v Kč bez DPH	Investiční náklady po dobu 30 let na kanalizaci	Investiční náklady po dobu 30 let na ČOV	Celkové investiční náklady po dobu 30 let	Celkové provozní náklady za 30 let	Celkem za 30 let	
1	gravitační	ČOV	51469530	500000	4000000	55969530	7592706	63562236	
2	gravitační	Vertikální štěrkový filtr	52308650	500000	6000000	58808650	2265000	61073650	
3	gravitační	stabilizační nádrže	53375930	500000	10000000	63875930	2265000	66140930	
4	tlaková	ČOV	27423500	14022000	4000000	45445500	11420706	56866206	
5	tlaková	Vertikální štěrkový filtr	28262620	14022000	6000000	48284620	6093000	54377620	
6	tlaková	stabilizační nádrže	29329900	14022000	10000000	53351900	6093000	59444900	
7	řízený protlak	ČOV	47089280	500000	4000000	51589280	7592706	59181986	
8	řízený protlak	Vertikální štěrkový filtr	47928400	500000	6000000	54428400	7592706	62021106	
9	řízený protlak	stabilizační nádrže	48995680	500000	10000000	59495680	7592706	67088386	
10	gravitační	ČOV Mirošov	48989530	1700000	0	50689530	1200000	51889530	
11	tlaková	ČOV Mirošov	24943500	15222000	0	40165500	5028000	45193500	
12	řízený protlak	ČOV Mirošov	44609280	1700000	0	46309280	1200000	47509280	
13	gravitační	2 ČOV	51530470	300000	4500000	56330470	9032706	65363176	
14	tlaková	2 ČOV	27998500	14022000	4500000	46520500	13160706	59681206	
15	DČOV		0	9102000	27345500	9102000	45549500	28732800	74282300
16	Septik s pískovým filtrem		0	12759200	27345500	4920000	45024700	20664000	65688700
17	Jímky na vyvážení		0	6232000	0	6232000	147600000	153832000	

Dalším a možná ještě důležitějším aspektem je fakt, že vzhledem k rozpoložení naší obce, není možné všechny nemovitosti gravitačně připojit. Nezanedbatelná část nemovitostí je umístěna hluboko pod úroveň hlavního řádu nebo se stavební pozemek svažuje na druhou stranu, než kam bude třeba odpadní vodu odvést. Připojení by tedy znamenalo vést hlavní řad hodně hluboko nebo by se zde musela zřídit přípojka tlakovou kanalizací. To by znamenalo, že všichni občané nebudou mít stejné podmínky! To je něco, čemu se chceme vyvarovat. Představa, že část obyvatel bude připojena gravitačně (tady opravdu nebude mít vlastník nemovitosti žádné provozní náklady) a část obyvatel bude muset mít šachtu s čerpadlem (vlastník bude platit elektřinu a bude se o čerpadlo starat) mi nepřijde spravedlivá.

Možná namítnete, že by se těm znevýhodněným občanům mohlo snížit **stočné**, ale to současná legislativa neumožňuje – v rámci jedné obce musí být jedna sazba. Byla jsem dotázána, jaká bude v budoucnu výše stočného a zda je obec schopná stanovenou výši dlouhodobě zaručit. V případě tlakové kanalizace bývá stočné nižší než v případě gravitační. Je to logické, investiční náklady u gravitace jsou vyšší, k tomu si přičtete provoz přečerpávacích stanic. U tlakové kanalizace se o část nákladů podělíme tím, že

provoz čerpadla si každý uhradí. Vzhledem k tomu, že stočné u nás nelze počítat všem podle množství spotřebované vody, protože zhruba čtvrtina občanů využívá vlastní studnu, budeme ho počítat podle tzv. směrných čísel, kde se udává, že spotřeba jednoho občana na rok je 35 m³. Stočné už jsme zavedli pro letošní rok a bude se týkat těch, kteří odpadní vody vypouštějí do současné smíšené kanalizace. Sazba je opravdu jen symbolická – 4 Kč za m³. V případě čtyřčlenné rodiny bude poplatek za rok činit 560,- Kč. Po vybudování centrální kanalizace bude stočné samozřejmě vyšší. Vzhledem k tomu, že plánujeme odpadní vody likvidovat v ČOV Mirošov, lze očekávat, že stočné bude v podobné výši jako tam, ovšem hodně záleží na podmínkách dotačního programu (na příští rok zatím nejsou známy), který nám určí, kolik peněz musíme ukládat do fondu financování obnovy kanalizace. Může se stát, že se dostaneme na 40,- Kč za m³, v případě nákladnější investice ještě výše. Ale nějakým způsobem to garantovat nebo zaručit opravdu nejde. Je to podobné jako by vám měl někdo zaručit, že se dlouhodobě nezdraží elektřina nebo voda.

Jak tlaková kanalizace funguje?

V rámci tlakové kanalizace jsou jednotlivé objekty napojené na veřejnou kanalizaci pomocí individuálních domovních čerpacích stanic. Z nemovitosti jsou splašky nejprve svedeny gravitačním potrubím do čerpací jímky. V jínce je umístěno čerpadlo s mělnicím zařízením, které po dosažení nastavené horní hladiny sepne a provede vyčerpání splašků výtlačným potrubím až do hlavního řádu tlakové kanalizace uloženého ve veřejně přístupných pozemcích.

Stavební část tvoří jímka kruhového průměru plastová. Jímka u rodinného domu je kruhového průměru, obvykle cca 1 m a hluboká 2 m - 3 m. Splaškové vody jsou ze šachty průběžně odčerpávány. Velikost akumulčního, tzv. havarijního prostoru v čerpací šachtě rodinného domu umožní zachycení alespoň 2 – denní průměrné produkce odpadních vod. Předpokládaná denní spotřeba vody na 1 obyvatele činí cca 80 – 120 litrů/osoba/den. (objem klasické koupelny do 200 litrů, jedno sprchování 50 – 70 litrů, objem splachovací nádrže záchodu do 10 litrů). Čerpadlo sepne jen během vyprazdňování šachty (na rozdíl od DČOV, kde běží kompresor většinu dne). Spotřebou jde přirovnat třeba k rychlovarné konvici. Náklady se budou pohybovat v rámci stovek korun za rok.

Technologickou část, resp. vstrojení jímky tvoří čerpadlo s drticím zařízením, které čerpá rozmělněné splašky do tlakové sítě. Čerpadlo je připojeno z rozvaděče přes ovládací skříňku. V ovládací skříňce jsou umístěny jističe, kontrolky hladinových snímačů a havarijní signalizace.

Co si musí zaplatit vlastník nemovitosti a co platí provozovatel - obec?

Vlastník nemovitosti si zajistí elektrořipojku – propojení elektrokabelem CYKY 5 x 2,5 mm² (400 V). V místě napojení elektrořipojky na domovní elektroinstalaci je nutné umístit jistič 3 x 16 A. Elektrořipojku provede odborná firma, která dodá revizní zprávu. Cena se bude lišit podle toho, jak daleko elektřinu povedete, jakou firmu použijete atd.

Vlastník nemovitosti dále zajistí, aby byly splaškové vody svedeny gravitačním (spádovým) potrubím vnitřní kanalizace do Čerpací stanice, tj. potrubí vedoucí do žumpy či septiku se rozpojí a nově svede/odkloní do čerpací stanice.

Provozovatel, tedy obec, uhradí přípojku z hlavního řádu, šachtu a její osazení – POZOR dotace se vztahuje pouze na nemovitosti, které budou v době vyřizování žádosti již zkolaudované. Toto vybavení pak bude v majetku obce, bude zřízeno věčné břemeno a obec bude provádět servis a opravy. Pokud dojde k závadě na čerpadle nebo technologii šachty nedodržováním níže uvedených zásad (podobné jako u DČOV), bude muset majitel nemovitosti tuto opravu uhradit.

Odpadní vody nesmí obsahovat látky, které nejsou odpadními vodami :

- hrubé nečistoty – např. štěrk, písek, střepy
- kovové předměty – např. žiletky, hřebíky, dráty
- pružné materiály – např. hadry, textil, punčochy, obvazy, střeva, pleny, hygienické potřeby (vlhčené ubrousky, vložky, vatové tampóny, vatové tyčinky)
- ostatní předměty – např. tuby, zubní kartáčky, klacky, apod.
- rozpouštědla – např. ředidla
- ropné látky – oleje, nafty
- žíraviny – louhy, kyseliny
- jedovaté, výbušné a hořlavé látky – např. benzín, pesticidy
- živočišné a rostlinné tuky v nadměrném množství – např. obsah fritovacích hrnců
- kejdu, silážní šťávy, močůvku
- jiné látky, které mohou po smísení s odpadní vodou působit jedovatě, výbušně nebo hořlavě
- infekční látky
- látky, které vytvářejí překážky při odtoku
- odpady – např. popel, shnilé ovoce, cigaretové nedopalky

Životnost čerpadla je 7-10 let, jeho cena je 15 000 – 20 000. Po ukončení životnosti bude šachta provozovatelem osazena novým čerpadlem. V tabulce uvedeno v rámci provozních nákladů. Lze předpokládat, že čerpadla budou odcházet postupně a v průběhu několika let budou postupně vyměněna.

Pro srovnání - co by musel vlastník nemovitosti uhradit v případě napojení na gravitační kanalizaci?

Tady se náklady pro vlastníka výrazně liší! Provozovatel vybuduje hlavní řadu a občané si přípojku musí včetně zadání projektu a vyřízení povolení na stavebním úřadu uhradit sami – dotace se na přípojky v případě gravitační kanalizace nevztahuje. Nechala jsem si vypracovat vzorový projekt na připojení na gravitační kanalizaci – takto by mělo připojení vypadat.

Vzorové připojení na délku 15 m (5 m veřejná z toho 2 m v komunikaci a 10 m soukromá) je uvažováno stávající živičná vozovka a vjezd (dvůr) ze zámkové dlažby:

hloubka výkopu 2,5 m šíře 1,2 m (výkop je pažený - požadavek BOZP, aby to nezasypalo dělníka). Mezi soukromou a veřejnou částí přípojky se usazuje revizní šachta (jde lépe kontrolovat, co dotyčný vypouští popř. zda nemá načerno napojené dešťovou vodu). Zpětná úprava povrchů je dle TP 146 Ministerstva dopravy. Provádění výkopů a jejich zásypů v pozemních komunikacích (nutnost vytvoření zámku v živičném povrchu 0,5 m na každou stranu od hrany výkopu a 0,4 m na každou stranu od hrany výkopu u zámkové dlažby). Přebytečná zemina, kamenivo a živice je uvažováno odvést na recyklaci do Rokycan (u zeminy není jisté, zda by ji vzali, protože chtějí jen zeminu sypkou což u místního jílu může být problém, v okolí berou jen Hořovice).

Připomínám, toto je jen jeden příklad z mnoha. Náklady jde snížit, pokud si některé práce uděláte svépomocí nebo si hlínu použijete na svém pozemku. Pokud si takovouto přípojku necháte udělat specializovanou firmou, vyšplhají se náklady na desítky tisíc. V žádném případě by nebyly akceptovány takové přípojky jako v minulosti, kdy se majitel nemovitosti „nějak“ připojil, mnohdy načerno, zásyp výkopů byl proveden neodborně a následkem byly propady v komunikaci, které musela obec opravit na své náklady. I toto je bohužel další úskalí gravitační kanalizace.

Samozřejmě se opět dostaneme k tomu, že někdo bude mít přípojku 5 metrů a někdo 20 metrů, někdo bude muset přípojku táhnout komunikací a někdo ne. Náklady tedy budou opět velmi nevyrovnané.

Shrnutí na závěr

Snahou zastupitelstva v posledních 5ti letech bylo najít řešení **spravedlivé** pro všechny a zároveň **finančně přijatelné** jak pro obec, tak pro občany. Rozhodně to nebylo nějaké náhlé rozhodnutí. Odkanalizování obce už se začalo řešit někdy v roce 2015/2016. V roce 2018 byla vypracovaná variantní studie a byla veřejně představena. Účast nebyla nijak valná, asi 15 lidí. Od té doby bylo odkanalizování minimálně 6 x řešeno během veřejných zastupitelstev.

Tlaková kanalizace je takové „elegantní“ řešení hlavně během realizace – je šetrná k cestám, pozemkům, obec bude rozkopaná poměrně krátkou dobu – řekněme půl roku. Ze strany občanů by znamenala minimální finanční náklady.

V případě, že dostaneme dotaci, bude obec splácet úvěr přibližně 10-14 let. Vzhledem k nižším investičním nákladům by stočné bylo oproti gravitační kanalizaci zvýhodněné.

Ale je to starost do budoucna – je to technologie, o kterou se musíte starat (ať už obec nebo občan). Uživatelé se musí naučit disciplíně a nesplachovat do šachty věci, které tam nepatří. V návaznosti na správné užívání může být poruchová. Čerpadlo má určitou životnost a pak se musí vyměnit, stejně jako například kompresor u DČOV.

Oproti tomu gravitační kanalizace je náročná na vybudování – výkopy hluboké i více než 4,5 metru, zničené komunikace, velké zásahy do soukromých pozemků, výkopy od domu k hlavnímu řadu. Realizace by i v případě jednorázové investice trvala minimálně rok a půl, spíše dva. I v případě, že bychom na takovou investici dostali dotaci (je riziko, že na velikost naší obce bude investice vyhodnocena jako nevhodná), bude obec splácet úvěr minimálně 20 let. Pokud by se kvůli velkým nákladům akce rozdělila na etapy, byl by odstup mezi nimi minimálně 10 let – kdy by se po splacení jednoho úvěru zažádalo o další. Splácet 2 úvěry současně by bylo téměř nemožné. Vysoké investiční náklady by se však promítly do výše stočného.

Ale do budoucna občanům ubudou starosti s provozem. Poruchy mohou nastat u přečerpávacích stanic, které bude řešit obec, ne občané.

Chápu výhrady vůči tlakové kanalizaci, je to pro každého starost navíc, a pokud by došlo k tomu, že se dělat nebude, tak se obávám, že odkanalizování obce nedojde. Na zastupitelstvo je momentálně vyvíjen tlak, aby přistoupilo na kanalizaci gravitační. Zadlužit obec takovýmto způsobem je neadekvátní a proti mému přesvědčení a osobně si nemyslím, že by o takové investici mělo rozhodnout referendum. Pokud by v referendu vyhrála gravitační kanalizace a obec by se rozhodla podvolit vůli obyvatel, znamenalo by to jednak odsunutí plánovaných projektů a jednak by se mohlo stát, že by obec dále nemohla dotovat např. provozní náklady vodovodu, svozy odpadu apod. Uvedu příklad: správně by poplatky za vodu měly pokrýt provoz vodovodní sítě a u nás by tak měl 1 m³ vody stát minimálně 79,- Kč (59,- provoz, 20,-Kč fond oprav – povinný ze zákona). Občané platí 39,- za 1 m³ a zbytek hradí obec ze svého rozpočtu. S poplatky za svoz a likvidaci odpadu je to podobné. Pokud by rozpočet zatížil nepřiměřeně velký úvěr, reálně by hrozilo, že obec bude muset poplatky navýšit, aby provoz vůbec finančně unesla. Jaký by byl dopad na rodinný rozpočet každého z nás si každý dokáže představit. Argumenty typu „tak holt si obec půjčí víc“, jsou opravdu neuvážené.

